

Başkanın Mesajı /*Message from Chair*

51. Kütüphane Haftası Açılış Konuşması

*51th Library Week Opening Speech**

Değerli Konuklar, Sevgili Meslektaşlarım, Basınıımızın Seçkin Temsilcileri, “Kültürlerarası Diyalog ve Kütüphaneler” ana teması ile kutlayacağımız 51. Kütüphane Haftası’nın açılışına hoş geldiniz. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli Meslektaşlarım, 51. Kütüphane Haftası’nın temasını “Çanakkale Zaferi”nin 100. yılı anısına “Kültürlerarası Diyalog ve Kütüphaneler” olarak belirledik fakat bu günlerde kültürlerarası diyalogdan ziyade en başta bizim toplum olarak birbirimizle diyaloga ihtiyacımızın olduğu bir süreç yaşamaktayız.

Yokluğunda yakındığımız toplumsal diyalogu, başlatma ve geliştirme yolunda kütüphanelere de ödev düşmektedir. Değişik görüşteki yazarların kitaplarını, kütüphanelerimizin raflarında yan yana buluşturalım ki böylece halkımıza en azından, aradığının yanı başında O’na ters düşen düşünceleri de görme alışkanlığı kazandıralım.

Değerli konuklar, bilgi üretim ve tüketim merkezleri olan kütüphaneler bu bağlamda insanların yaşamlarında vazgeçilmez kurumların başında gelir. Ancak bu vazgeçilmez dediğimiz kurum; ülkemizde hala yasal dayanaktan yoksun, bir kamu görevi niteliği ile hizmetlerini sürdürmektedir. Oysa ülkemiz için bir Kütüphaneler Kanunu’nun gerekliliği, 23 Kasım 1964 tarihinde kutlanan Birinci Kütüphane Haftası’nda dönemin Türk Kütüphaneciler Derneği Genel Başkanı Abdülkadir SALGIR tarafından, açık bir şekilde ortaya konmuştu. Türk Kütüphaneciler Derneği olarak 50 yıldır her kütüphane haftasında bu gerekliliği dile getiriyoruz. Bu kanun çıkana kadar da getirmeye devam edeceğiz.

Değerli konuklar, Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü’nün web sayfasındaki bilgilere göre; Türkiye’nin 1.118 tane halk kütüphanesi var ve bunlardan halen 122 tanesi kapalıdır. Tüm bu kütüphanelerde ise sadece 353 tane Kütüphanecilik/Bilgi ve Belge Yönetimi bölümü mezunu personel çalışmaktadır. 4 kütüphaneye 1 kütüphanecinin düştüğü halk kütüphanelerine bu yılki KPSS sonuçlarına göre kasım ayı atamasında hiçbir kütüphanecinin alınmaması düşündürücüdür. Her yıl yaklaşık 500 kütüphaneci mezun edilen bir ülkede genç mezunlar işsiz gezerken, birçok kütüphanede kütüphaneci yokken acaba Sayın Bakan bu durumu nasıl açıklayacak? Ya da açıklama gereği duyacak mı?

* Opening speech of the 51th Library Week given at National Library.

Kütüphaneciliğin, ‘bilim dalı ve üniversite düzeyinde eğitime dayalı bir meslek’ haline gelişinin 60. yılını geride bırakırken, ülkenin tek ulusal kütüphanesi Milli Kütüphane başta olmak üzere, kütüphanelerde yıllarını kurumlarına adanmış kütüphanecilerin, meslekte ehliyet ya da liyakat dediğimiz değer alaşağı edilerek, görevlerinden uzaklaştırıldığı bir süreç yaşamaktayız. Bugün kütüphanelerimizin birçoğunun yönetimini mesleki bilinçten yoksun hatta çalıştığı mesleği küçümseyen kişilerin yönetimine vererek, sorunu çok bilinmeyenli denklem haline getirmeyi başarmış durumdayız.

Değerli konuklar, Türk Kütüphaneciliği’nde süregiden personel, bina, koleksiyon vb. sorunlar kurumsal yapıdaki yetersizliklerin yanı sıra, kütüphane kurumunun içinde yer aldığı henüz kurumsallaşmamış eğitim sistemimizden de kaynaklanmaktadır. Kurumsallaşmamının yanı sıra, bilginin yaşamı değiştirmek için gerektiği anlayışından da yoksun olan eğitim sistemimiz, toplumsal bilinçlenmede beklenen devinimi yaratmamıştır. Sonuç; kütüphane kurumu eğitim sistemimizde, olsa da olur olmasa da olur anlayışından öte gitmemektedir. Bu sürecin yansımalarını liseden bozma üniversitelerimiz ile Mustafa Güzelgöz’ün eşeğiyle yarattığı etkiyi, yaratamayan halk kütüphanelerimizde ve de kütüphaneciye ihtiyaç duymayan Milli Kütüphanemizde görmekteyiz.

Sonuç olarak ‘bilgi’nin yaşamı ne zaman, nerede ve nasıl etkilediğini, mesleklerini icra ederken yaşayarak gözlemleyen Kütüphaneciler olarak, “bizler”; yaptığımız iş itibarıyla mesleğimizin özündeki yaratıcı gücü, insanları dönüştürme/değiştirme yönünde kullanmalıyız ki toplumsal aydınlanma ve değişim sürecine etkimiz olsun.

Belki de her sabah işimize, Orhan Pamuk’un *Yeni Hayat* romanına başladığı “Bir gün bir kitap okudum ve bütün hayatım değişti.” sözleriyle başlamalıyız. Buradan hareketle kütüphane kurumunun varoluş nedenini ve bilgiyi kristalize ederek yeniden üretimine katkı sunan, kütüphanecinin görev tanımını yeniden yapmalıyız.

“Günümüzün “Bilgiyi Paylaşalım” sloganı ilk bakışta bize çekici gelebilir ama bilgiyi üreten ülkeler için “bilgi” paylaşımından öte yaygın bir pazarlama dizgesi haline gelmiştir ki bu gerçekliği üniversitelerimize milyon dolarlar ödeyerek aldığımız veri tabanlarında görmekteyiz. Üstelikte sınırlı sayıda kullanıcının girebildiği veri tabanlarını bilgiyi yeniden işlemek yerine genelde aktarma aracı gibi kullanma noktasındayız.

Bildiğiniz gibi geçen ay Türk Edebiyatı’nın usta yazarı Yaşar Kemal’i kaybettik. Yaşar Kemal’in evrensel bir yazar olmasında, yaşamının belli bir evresinde kütüphanecilik uğraşına yönelmesi ve hayata kütüphane dediğimiz bilgi yörüngesinden bakması etkili olmuştur. Bir tarafta “kütüphane olmasa ben olmazdım” diyen Yaşar Kemal, diğer tarafta geçen sene toplumsal olaylarda birçok kütüphane ve müzeyi yakan/yağmalayan insanlar. Bizim insanlarımız! Ortak kültürel mirasımız olan kütüphanelerin her ne nedenle olursa olsun yok edilmeye çalışılması insanlığa yapılacak en büyük kötülüktür. Emperyalist savaşlarda gördüğümüz bu görüntülerin ülkemizde yaşanmış olması da utanç vericidir. Oysa kitapları ve ekmeği yerden, öperek alan bir kültürden gelen toplumumuzda bu yağmalama kültürü nasıl açıklanır?

Değerli konuklar, konuşmamı gelenekselleşen bir etkinliğimize davet ile bitirmek istiyorum. Halkımızın kitap ve kütüphaneye ilgisini çekmek ve okuma alışkanlığı kazandırılması noktasında farkındalık yaratmak için; bu yıl dördüncüsünü gerçekleştireceğimiz “81 İilde Kitap Okuyoruz” etkinliğini 51. Kütüphane Haftası’nın temasına uygun olarak “Kitapla Barışıyoruz” sloganı ile gerçekleştireceğiz. 1 Nisan 2015 tarihinde, 12:30-13:00 saatleri arasında Valiliklerimizin desteği ile illerin merkezlerinde gerçekleştireceğimiz etkinlikte hayata bilgi penceresinden bakan tüm halkımızı ve özellikle genç kütüphaneci adayları meslektaşlarımızı aktif olarak görev almaya davet ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ali Fuat KARTAL

30 Mart 2015